

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง ฉบับที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

.....
จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่าง
การกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

ข้าราชการ “คืนเงิน” ที่ “เรียกเก็บ” ไปแล้ว...ความผิดสำเร็จไม่ใช่เหตุผลหย่อนโทษ!

ข้าราชการที่มีพฤติกรรม การ “เรียกเก็บเงิน” โดยอาศัยอำนาจหรือหน้าที่ในตำแหน่งราชการ ถ้าต่อมา
ได้คืนเงินให้กับผู้ถูกเรียกไปแล้ว...จะถือเป็นการประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่?

ข้อพิพาทในคดีนี้ เป็นเรื่องของข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุ
เป็นลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ ถูกร้องเรียน (โดยผู้ถูกเรียกเก็บเงิน) ว่าก่อนและหลังการสอบได้เรียกเก็บเงิน
จากผู้เข้าสอบ(รวมทั้งผู้ร้องเรียน) และได้ให้ข้อสอบและบอกค่าเฉลยข้อสอบให้แก่ผู้สมัครสอบคัดเลือกหลายราย

พยานหลักฐานจากการสอบสวนข้อเท็จจริงและการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่าข้าราชการผู้นี้มีพฤติการณ์
ตามที่ถูกร้องเรียน ผู้มีอำนาจจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ

ข้าราชการดังกล่าว (ผู้ฟ้องคดี) เห็นว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการดังกล่าว โดยกล่าวอ้างว่า
ไม่ได้มีเจตนาในการเรียกเก็บเงิน เพียงแต่เป็นการพูดล้อเล่น ทั้งเป็นเงินจำนวนเล็กน้อยเพียง ๕,๐๐๐ บาท และ
ในห้องสอบมีกรรมการหลายคนจึงไม่สามารถบอกค่าเฉลยข้อสอบได้ นอกจากนี้ได้โอนเงินคืนแล้วแต่เพื่อชำระหนี้

ข้อกล่าวอ้างฟังได้หรือไม่?

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้เป็น
กรรมการสอบคัดเลือกฯ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดำเนินการสอบคัดเลือก โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและ
ความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และเมื่อพิจารณาจากถ้อยคำพยาน จากการสอบสวนทางวินัย พยานทุกคน
ล้วนเป็นประจักษ์พยาน ซึ่งเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ด้วยตนเองและให้การสอดคล้องต้องกันว่า ผู้ฟ้องคดีเรียกเก็บเงิน
จากผู้สมัครสอบและนำแบบคำถามไปให้ผู้เข้าสอบและบอกค่าเฉลยข้อสอบก่อนเข้าห้องสอบและในขณะที่สอบ
เมื่อพยานไม่มีเหตุโกรธแค้นหรือโกรธเคืองกันมาก่อน ไม่ปรากฏว่าถูกบังคับขู่เข็ญเพื่อให้ถ้อยคำปกป้องผู้ฟ้องคดี
อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีให้การขัดแย้งกันเกี่ยวกับเหตุผลของการโอนเงินคืนว่าเป็นการจ่ายเพื่อเป็นค่าน้ำมันจึงไม่มีน้ำหนัก
รับฟังได้ พฤติการณ์จึงเป็นการกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนี้ ศาลปกครองสูงสุดยังได้วางหลักการสำคัญเพื่อเป็นแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจไว้ว่า
(๑) แม้ข้าราชการที่เรียกเก็บเงินจะคืนเงินให้แก่ผู้ถูกเรียนรับเงินแล้วก็ไม่มีความผิดอันควรลดหย่อนโทษ เพราะการกระทำ
ได้เสร็จสิ้นเป็นความผิดแล้ว (๒) การเรียกเก็บเงินไม่จำเป็นว่าจะเกิดขึ้นก่อนสอบ แต่อาจเกิดขึ้นหลังการสอบ
แต่ก่อนที่จะมีการประกาศรายชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ (๓) จำนวนเงินจะมากหรือน้อยก็ถือเป็นการกระทำโดยทุจริต
(๔) ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการผู้เรียกเก็บเงินมิใช่ข้อสาระสำคัญ

คดีนี้จึงถือเป็นบรรทัดฐานให้ข้าราชการทุกคนจะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ของตนเอง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งประชาชน
ผู้ที่ติดต่อราชการไม่ว่าด้วยเรื่องใด จะต้องไม่สนับสนุนให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยด้วยการให้ผลประโยชน์ใด ๆ
โดยมิชอบด้วยเช่นกัน (ผู้สนใจสนใจสามารถอ่านได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๗๓/๒๕๖๑)

.....
(อ้างอิง : จากเว็บไซต์ศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)